

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 5138-1 від 11.03.2021
Народні депутати України
Ю. Гришина та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до п. 3 розділу X «Перехідні та прикінцеві положення» Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо розширення можливостей для трансформації освітньої мережі та захисту прав учасників освітнього процесу»

У поданому законопроекті, який є альтернативним до проекту з такою ж назвою за реєстр. № 5138 від 23.02.2021 шляхом доповнення ч. 2 ст. 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту» (далі – Закон) новим положенням пропонується передбачити, що «реорганізація і ліквідація спеціальних закладів загальної середньої освіти допускаються лише після погодження проекту відповідного рішення засновника центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки». Крім того, пропонується викласти пп. 8 п. 3 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону у новій редакції де встановлюється зобов'язання для засновників санаторних шкіл (санаторних шкіл-інтернатів) до 1 липня 2022 року після погодження проекту відповідного рішення засновника центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки змінити тип таких закладів освіти на один з типів закладів загальної середньої освіти, що передбачені цим Законом, або припинити такі заклади освіти шляхом їх реорганізації чи ліквідації.

Як зазначається у п. 2 пояснювальної записки до законопроекту, метою його прийняття є забезпечення формування освітньої мережі органами місцевого самоврядування відповідно до потреб громади та забезпечення права кожного на освіту.

Законопроект на момент підготовки висновку не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX.

Головне управління, розглянувши альтернативний законопроект, вважає за необхідне висловити щодо нього наступні зауваження та пропозиції.

1. Підпунктом 8 п. 3 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону зобов'язує засновників санаторних шкіл (санаторних шкіл-інтернатів) змінити тип таких закладів освіти на один з типів закладів загальної середньої освіти, що передбачені Законом, або припинити такі заклади освіти шляхом їх

реорганізації чи ліквідації. Закон, який визначає правові, організаційні та економічні засади функціонування і розвитку системи загальної середньої освіти та який набрав чинності 18.03.2020, не передбачає функціонування таких типів закладів, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, як *санаторні школи*, на відміну від старого Закону України «Про загальну середню освіту», який втратив чинність та який визначав *санаторні школи* як заклади загальної середньої освіти з відповідним профілем для дітей, які потребують тривалого лікування та які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти (ч. 2 ст. 9).

Відповідно до Положення про санаторну школу (затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 № 1026) санаторна школа є закладом загальної середньої освіти з відповідним профілем для дітей, що *потребують тривалого лікування, який забезпечує здобуття загальної середньої освіти та відновлення і зміцнення здоров'я учнів (вихованців), а також надання їм медичної допомоги* (п. 1). Профіль санаторної школи визначається з урахуванням необхідності лікування відповідних захворювань: 1) для дітей з психоневрологічними захворюваннями; 2) для дітей, хворих на сколіоз; 3) для дітей із захворюваннями серцево-судинної системи; 4) для дітей з хронічними неспецифічними захворюваннями органів дихання; 5) для дітей з хронічними неспецифічними захворюваннями органів травлення; 6) для дітей, хворих на цукровий діабет; 7) для дітей з малими і неактивними (фаза згасання) формами туберкульозу (п. 9). Режим роботи санаторної школи визначається з урахуванням необхідності забезпечення системності освітнього процесу і медичної допомоги та відповідно до профілю санаторної школи (п. 13).

Санаторна школа відповідно до контингенту учнів (вихованців) та статуту забезпечує здобуття ними початкової, базової середньої та профільної середньої освіти, може мати у своєму складі структурні підрозділи, у тому числі філії, дошкільні групи, інтернат з частковим або повним утриманням учнів (вихованців) і повинна мати в своєму штаті медичних працівників для забезпечення надання учням (вихованцям) необхідної медичної допомоги відповідно до профілю школи. Медичне обслуговування учнів (вихованців) санаторної школи здійснюється медичними працівниками санаторної школи та/або медичними працівниками відповідних закладів охорони здоров'я, на території обслуговування яких розташований заклад (п.п. 10, 11, 16).

Зазначене вище, як вже неодноразово зазначалося Головним управлінням, дозволяє зробити висновок, що санаторна школа дозволяє успішно поєднувати освітній процес з лікуванням дітей з важкими захворюваннями, контролювати їх прогресування та здійснювати профілактику виникнення ускладнень. Водночас Закон не передбачає функціонування таких шкіл, тому відтермінування процесу зміни засновниками санаторних шкіл (санаторних шкіл-інтернатів) типу таких закладів освіти на один з типів закладів загальної середньої освіти, що передбачені Законом, або припинення таких закладів освіти шляхом їх реорганізації чи ліквідації, навіть у разі обов'язкового погодження проекту відповідного рішення засновника центральним органом

виконавчої влади у сфері освіти і науки, як це передбачено у новій редакції пп. 8 п. 3 розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, не є достатнім законодавчим кроком для повноцінного забезпечення організації належного процесу здобуття повної загальної середньої освіти дітьми, які потребують тривалого лікування.

Враховуючи викладене, забезпечення можливості подальшого функціонування санаторних шкіл (санаторних шкіл-інтернатів) потребує передбачення можливості функціонування таких типів закладів загальної середньої освіти в основному тексті Закону.

У зв'язку з цим, зазначимо, що на розгляді Верховної Ради України знаходиться низка законопроектів, які, окрім іншого, направлені на відновлення діяльності санаторних шкіл (санаторних шкіл-інтернатів). Це, зокрема, проекти законів України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (щодо відновлення прав учасників освітнього процесу)» від 05.05.2020 реєстр. № 3430 та «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо відновлення прав учасників освітнього процесу» від 21.05.2020 реєстр. № 3430-1. Оскільки законопроект, що розглядається, і зазначені вище законопроекти мають спільний предмет регулювання, проблема стосується більше 14 тис. дітей, що перебувають в цих закладах (п. 1 пояснювальної записки), а тому потребує комплексного розгляду та вирішення, тому зазначені законопроекти доцільно розглядати разом.

2. Законопроекту властиві недоліки техніко-юридичного характеру. Оскільки запропоновані зміни вносяться не тільки до п. 3 розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, потребує відповідного корегування його назва.

Також з точки зору дотримання вимог правил законодавчої техніки зміни, які пропонується внести до пп. 8 п. 3 розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, коректніше викласти як заміну одних слів на інші та доповнення відповідними положеннями, а не викладати весь підпункт у новій редакції, як це пропонується у законопроекті.

Крім того, згідно вимог законодавчої техніки перехідні положення законопроекту застосовуються у разі, якщо потрібно врегулювати відносини, пов'язані з переходом від існуючого правового регулювання до бажаного, того, яке має запроваджуватися з прийняттям нового закону. Перехідні положення не можуть міститися в законопроектах про внесення змін до інших законів. З огляду на зазначене, назва розділу II законопроекту потребує внесення відповідних змін.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: В. Грицак

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/101504 від 22.03.2021

446160